

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 10C/62/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5720204051
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Gazdačková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2021:5720204051.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin sudkyňou JUDr. Máriou Gazdačkovou v právnej veci žalobcu: F. L., U.. X.X.XXXX, R. Č. K. XXXX/XX, XXX XX, F., právne zastúpeného JUDr. Vladimírom Kašubom, PhD., advokátom so sídlom Holubyho 51, 036 01, Martin, IČO: 42 058 945, proti žalovanej: Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, so sídlom Štúrova 2, 812 85, Bratislava, IČO: 00 166 481, v konaní o náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci v sume 823,47 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je žalobcovi povinná zaplatiť sumu 823,47 € spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne z tejto sumy od 18.9.2019 do zaplatenia, všetko do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobca má proti žalovanej právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

III. O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobou podanou na tunajšom súde dňa 22.9.2020 sa žalobca proti žalovanej domáhal zaplatenia sumy 823,47 € spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne z tejto sumy od 18.9.2019 do zaplatenia titulom náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím - uznesením vyšetrovateľa o vznesení obvinenia ČVS: ORP-246/OO-LM-2015 zo dňa 16.9.2019 a náhrady trov konania.

2. Žalobca v žalobe uviedol, že dňa 16.9.2019 poverený príslušník policajného zboru vydal uznesenie o začatí trestného stíhania a súčasne mu vzniesol obvinenie pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zákona v súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zákona pod ČVS:ORP-633/SU-MT-2019. Predmetné uznesenie mu bolo doručené dňa 27.9.2019. Proti tomuto uzneseniu žalobca podal v zákonom stanovenej lehote (dňa 27.9.2019 - v deň, kedy si zvolil obhajcu na jeho obhajobu) odôvodnenú sťažnosť, ktorú však prokurátorka Okresnej prokuratúry Martin uznesením zo dňa 14.10.2019 pod sp. zn.: 2 Pv 450/19/5506-4 ako nedôvodnú zamietla.

3. Následne boli vykonávané úkony prípravného konania, ktorých sa žalobca zúčastňoval spolu so svojím obhajcom. Posledným úkonom bolo oboznámenie sa s výsledkami vyšetrovania, ktoré sa uskutočnilo dňa 17.2.2020. Žalobca celkovo za trovy obhajoby zaplatil 823,47 €, ktoré dňa 13.3.2020 bezhotovostným bankovým prevodom obhajcovi uhradil. Dňa 14.4.2020 bolo zvolenému obhajcovi žalobcu doručené uznesenie prokurátorky Okresnej prokuratúry Martin sp. zn.: 2 Pv 450/19/5506-8 zo dňa 6.4.2020, ktorým bolo trestné stíhanie žalobcu zastavené v zmysle ustanovenia § 215 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku, t. j. z dôvodu, že je nepochybné, že žalobca skutok nespáchal. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 28.4.2020.

4. Zaplacením trov obhajoby žalobcovi vznikla skutočná škoda (§ 17 ods. 1 zákona NR SR č. 514/2003 Z. z. v aktuálnom znení), ako skutočný reálny úbytok na majetku žalobcu. Táto skutočná škoda mu vznikla v priamej príčinnej súvislosti s uznesením o vznesení obvinenia, ktoré je v zmysle konštantnej judikatúry, no v danom prípade i podľa zdravého rozumu, nezákonným rozhodnutím. Účelne vynaložené trovy obhajoby v sume 823,47 € predstavujú túto skutočnú škodu.

5. Nárok na náhradu tejto škody žalobca predbežne prerokoval so žalovanou na základe jeho podania zo dňa 16.6.2020. Dňa 18.9.2020 bolo právnomu zástupcovi žalobcu doručené oznámenie o neuspokojení nároku. Z odôvodnenia tohto oznámenia je zrejmé, že žalovaná nemá záujem plniť si svoje zákonné povinnosti (nereaguje na ustanovenie § 18 ods. 1 Zákona a na závery konštantnej judikatúry).

6. Žalobca k žalobe pripojil uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 16.9.2019, plnú moc na výkon obhajoby zo dňa 27.9.2019, uznesenie o zamietnutí sťažnosti zo dňa 14.10.2019, uznesenie o zastavení trestného stíhania zo dňa 6.4.2020, oznámenie o právoplatnosti uznesenie o zastavení trestného stíhania zo dňa 5.5.2020, vyúčtovanie trov obhajoby zo dňa 17.2.2020, dôkaz o platbe zo dňa 13.3.2020, predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 16.6.2020 a odpoveď Generálnej prokuratúry SR zo dňa 11.9.2020. Súčasne navrhol, aby súd pripojil spis Obvodného oddelenia policajného zboru v Sučanoch ČVS: ORP-633/SU-MT-2019.

7. V priebehu konania žalobca na žalobe zotrval.

8. Žalovaná sa k žalobe vyjadrila prvýkrát podaním zo dňa 16.10.2020, v ktorom žiadala žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

9. Vo svojom vyjadrení žalovaná uviedla, že žalobca neuviedol žiadne skutkové ani právne okolnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že uznesenie o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia ČVS: ORP-633/SU-MT-2019 zo dňa 16.9.2019 bolo vydané v rozpore so zákonom. Žalovaná mala za to, že neskoršie rozhodnutie o zastavení trestného stíhania prokuratorkou v žiadnom prípade nezakladá záver o tom, že samo vznesenie obvinenia policajtom bolo nezákonným rozhodnutím. V predmetnej veci žiadny orgán nekonštatoval, že by uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré predchádzalo podaniu žaloby, bolo nezákonné, to znamená, že pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody absentuje právny titul. V tejto súvislosti žalovaná poukázala na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II ÚS 163/2013, v ktorom sa uvádza, že uznesenie o vznesení obvinenia, na vydanie ktorého boli v čase jeho vydania splnené všetky zákonné predpoklady, nemožno automaticky bez ďalšieho považovať za nezákonné len z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní určitého skutku konkrétnou osobou sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila.

10. V prejednávanom prípade je rozhodujúce posúdenie zákonnosti začatia a vedenia trestného stíhania. Poverený príslušník policajného zboru v uvedenom prípade, na základe zistených skutočností a z nich vyplývajúceho predpokladu, že trestný čin spáchala určitá osoba, nemal inú zákonnú možnosť na postup v predmetnej veci, ak nechcel postupovať v rozpore s Trestným poriadkom, ako vydať uznesenie o vznesení obvinenia.

11. S poukazom na ust. § 6 ods. 1 Zákona č. 514/2003 Z.z. žalovaná konštatovala, že prípadné rozhodnutie civilného súdu, ktoré by legitimizovalo takúto konštrukciu nezákonného rozhodnutia, by bolo v rozpore so všetkými zásadami trestného práva platného a účinného na území Slovenskej republiky, pretože uznesenie o vznesení obvinenia nepredpokladá istotu, že skutok sa stal a že ho skutočne spáchal obvinený, ale vyjadruje istú mieru pravdepodobnosti o jeho spáchaní touto osobou. Uznesenie o vznesení obvinenia tak nie je nezákonným z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní trestného činu sa v neskorších štádiách trestného konania z rôznych dôvodov nepotvrdí (porovnaj II. ÚS 163/2013). Iný záver by nepochybne viedol k popretiu základnej ústavnej zásady o prezumpcii nevinoty, k popretiu účelu samotného trestného konania resp. jeho časti, t. j. prípravného konania, ktoré by de facto stratilo svoj význam a viedlo by k záveru o tom, že stíhať možno len osoby, ktorých vina je v čase vznesenia obvinenia bez akýchkoľvek pochybností preukázaná. Orgány činné v trestnom konaní majú zákonnú povinnosť stíhať osobu, ktorá je dôvodne podozrivá zo spáchania trestného činu. Preto pri vznesení obvinenia je prípustná istá miera pochybností o spáchaní tohto skutku

obvineným, pričom uvedené je predmetom ďalšieho vyšetrovania, ktoré predstavuje najvýznamnejšiu časť prípravného konania.

12. Žalovaná tiež dodala, že pre priznanie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným rozhodnutím je okrem vyššie uvedenej podmienky podania riadneho opravného prostriedku potrebné i súčasné splnenie troch kumulatívnych podmienok, t. j. existencia nezákonného rozhodnutia, vznik škody a priama príčinná v súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a vznikom škody, pričom v tomto prípade nie je splnená základná z podmienok, a to existencia nezákonného rozhodnutia, a teda v tejto veci nie je daný už samotný základ nároku uplatňovaného žalobcom. Taktiež žalovaná mala za to, že nie je splnená ani ďalšia podmienka, a to existencia priamej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a vznikom škody.

13. Žalobcovi F. L. bolo vznesené obvinenie na základe realizačného návrhu Okresného riaditeľstva policajného zboru OKP Martin, z ktorého vyplývalo, že skutku sa mal dopustiť F. L., U. X.X.XXXX, F. R. F., Č. K. XXXX/XX. Uvedené skutočnosti vyplývali zo záznamu o oprávnení požadovať informácie zo dňa 29.8.2019, ktorú podal F. L., kde tento uviedol, že mal spoločne s kolegami firemnú akciu na ranči v Sučanoch, pričom následne sa mali presunúť do pohostinstva Kamzík v Sučanoch, kde sedeli vonku na terase a pili pivo. Mali už dosť vypité a hlučne sa zabávali, pričom k napadnutiu uviedol, že celej bitke predchádzala slovná potýčka, ktorá vyvrcholila do fyzického napadnutia. Spomína si, že nejaký muž, ktorý bol jemu neznámy, si dal dole košeľu a tričko, a to bol pravdepodobne pre neho impulz, prečo ho napadol, avšak mal dosť vypité a na presné detaily si nespomína. Zároveň uviedol, že celá táto vec ho mrzí, stalo sa to po prvýkrát a poškodenému sa chce ospravedlniť. Súčasťou spisového materiálu sú ambulantné záznamy a lekárske potvrdenia vystavené na meno R. L. z Univerzitnej nemocnice Martin, kde mu bola diagnostikovaná zlomenina nosových kostí s miernou kompresiou a pravostrannou deviáciou, ktorá si vyžiadala vystavenie práceneschopnosti v trvaní 17 dní od 15.7.2019 do 31.7.2019.

14. Je nepochybné, že v čase vznášania obvinenia mal poverený príslušník Obvodného oddelenia policajného zboru Sučany dostatok dôkazov na postup podľa § 199 ods. 1 Tr. poriadku a súčasne na vznesenie obvinenia F. L. podľa § 206 ods. 1 Tr. poriadku, nakoľko tento sa k spáchaniu skutku do záznamu o oprávnení požadovať informácie priznal. Dokonca uviedol, že ho táto vec mrzí a že sa chce poškodenému za to ospravedlniť. Následne bolo vedené v predmetnej veci vyšetrovanie, kde boli vypočutí viacerí svedkovia, vrátane poškodeného, ktorý nevedel stotožniť páchatel'a skutku, uviedol, že nevie, kto zo skupiny ľudí, ktorí boli pred pohostinstvom, ho udrel a kopol. Taktiež boli vypočutí k veci svedkovia, uvedení v uznesení o zastavení trestného stíhania sp. zn. 2Pv 450/19/5506 zo dňa 6.4.2020, právoplatnom dňa 28.4.2020 a to: G. Č., C. R., M. V., K. L., D. O., B. V., G. L. K. G. Ď.. Títo svedkovia vo svojich výpovediach nestotožnili ako páchatel'a skutku F. L.. Obvinený F. L. k veci vypovedal, že sa zo skutku necíti byť vinný. Ďalej k veci nič iné neuviedol. Nakoľko vo veci neboli produkované také dôkazy, ktoré by mohli jednoznačne stotožniť osobu útočnika - obvineného, ktorý mal poškodeného napadnúť a spôsobiť mu predmetné zranenia, prichádzal do úvahy postup podľa § 215 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku a to zastaviť trestné stíhanie, nakoľko je nepochybné, že skutok nespáchal obvinený.

15. V tejto súvislosti žalovaná poukázala na ust. § 441 Obč. zákonníka a konštatovala, že tým, že žalobca sa dobrovoľne do záznamu oprávnení požadovať informáciu zo dňa 29.8.2019 priznal výlučne sám, spôsobilo následný zákonný procesný postup v podobe začatia trestného stíhania.

16. K vyjadreniu žalovanej vzniesol žalobca repliku podaním svojho právneho zástupcu zo dňa 27.10.2020, z ktorej vyplynulo, že na žalobe zotráva. V tomto podaní žalobca citoval z 39. a 40. odseku z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 5C/5/2019 zo dňa 16.7.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť 12.9.2020, pričom súd v tomto plne odkazuje na obsah písomnej repliky žalobcu z 27.10.2020 (č.l. 52-53). Z tejto citácie ale vyplynul záver prijatý Nálezom Ústavného súdu SR I.ÚS 320/2016 zo dňa 7.7.2016, z ktorého vyplýva, že z hľadiska zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia má zastavenie trestného stíhania rovnaké dôsledky, ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Ak bolo trestné stíhanie konkrétnej osoby zastavené z dôvodu, že sa skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie, nestal, že skutok nie je trestným činom, resp. že skutok nespáchal obvinený, uznesenie, ktorým bolo obvinenému obvinenie vznesené a tiež aj záväzný pokyn prokurátora na vznesenie obvinenia (ak bolo obvinenie vznesené na základe pokynu prokurátora), sú vždy nezákonné, zasahujúce do základných práv jednotlivca. Žalobca ešte v replike uviedol, že je

potrebné oboznámiť sa s obsahom vyšetrovacieho spisu, aby žalobca mohol verifikovať jeho údajné priznanie. Už v priebehu prípravného konania bolo totiž zarážajúce, že výpoveď žiadneho svedka nekorešpondovala so záznamami o podanom vysvetlení, o ktoré sa uznesenie o začatí trestného stíhania o vznesení obvinenia opiera. V tejto súvislosti poukázal žalobca na výpoveď svedka G. Č. a na skutočnosť, že niektoré osoby boli vyťažované len telefonicky. Pracovníci OKP si takto zľahčovali plnenie svojich povinností a podľa presvedčenia žalobcu takto „vyrobili“ prípad.

17. Žalovaná reagovala duplikou z 13.11.2020, ku ktorej pripojil realizačný návrh na začatie trestného stíhania podľa § 199 ods. 1 Tr. poriadku a súčasne na vznesenie obvinenia podľa § 206 ods. 1 Tr. poriadku, príslušníkmi policajného zboru a úradný záznam o oprávnení požadovať informácie podľa § 17a Zákona č. 171/1993 Zb. o policajnom zbore zo dňa 29.8.2019, 24.8.2019, 31.7.2019.

18. Vo svojej duplike žalovaná konštatovala, že všeobecne k splneniu podmienok na postup podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku je potrebné uviesť, že vznesenie obvinenia je dôležitým procesným úkonom, ktorým sa proti určitej osobe začína trestné stíhanie za konkrétny skutok, ktorý má znaky trestného činu a súčasne sa určuje jej procesné postavenie v trestnom konaní ako obvineného. Od tohto okamihu možno na jednej strane proti tejto osobe použiť prostriedky, ktoré poskytuje Trestný poriadok proti obvinenému a na druhej strane si táto osoba môže uplatňovať práva, ktoré jej ako obvinenému prislúchajú. Inštitút vznesenia obvinenia nemožno primárne hodnotiť ako rozhodnutie o vine, ale skôr ako priznanie práv osobe, ktorá sa vyššou mierou pravdepodobnosti dopustila trestného činu. Pritom nie je potrebné, aby trestná činnosť bola spoľahlivo preukázaná ako v prípade podania obžaloby, alebo dokonca odsudzujúceho rozsudku, pretože presvedčenie o dôvodnosti podozrenia nie je totožné s presvedčením o vine. Na obvineného ako aj na každého iného obvineného, sa v tomto prípade zatiaľ vzťahuje prezumpcia nevinu vyplývajúca z ustanovenia § 2 ods. 4 Trestného poriadku.

19. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť skutočnosť, že z ustálenej rozhodovacej praxe súdov vyplýva, že postup orgánov činných v trestnom konaní spočívajúci v tzv. odkladaní obvinenia a vedení trestného stíhania len „vo veci“ za situácie, keď je známy páchatel trestnej činnosti, je neprípustný. Nerešpektovanie postupu podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku reálne znamená, že podozrivej osobe je bránené uplatňovať procesné práva obvineného, kedy po vznesení obvinenia mu jej poskytovaný najširší rozsah práv.

20. V tomto konkrétnom prípade bolo trestné stíhanie začaté a obvinenie vznesené na základe Realizačného návrhu OKP Martin č. ORPZ-MT-OKP6-604-013/2019 zo dňa 30.8.2019, ktorého prílohou boli Úradné záznamy o oprávnení požadovať informácie podľa § 17a Zákona č. 17/93 Zb. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov. Žalovaná upriamila pozornosť súdu na Úradný záznam č. ORPZ-MTOKP6-604-009/2019 zo dňa 29.8.2019, v ktorom sa žalobca F. L. ku napadnutiu jemu neznámu muža dňa 13.7.2019 na ranči v Sučanoch priznal a Úradný záznam č. ORPZ-MT-OKP6-604-008/2019 zo dňa 24.8.2019, v ktorom M. V. uviedol, že F. L. mal dňa 13.7.2019 na ranči v Sučanoch potýčku. Realizačný návrh prakticky nahrádza trestné oznámenie, čo vyplýva zo zásady oficiality zakotvenej v § 2 ods. 6 Trestného poriadku.

21. V tejto súvislosti opätovne žalovaná poukázala na § 206 ods. 1 Trestného poriadku, z ktorého vyplýva, že ak je na podklade trestného oznámenia dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchala určitá osoba, policajt bez meškania vydá uznesenie o vznesení obvinenia.

22. Žalovaná mala teda za to, že konanie proti žalobcovi bolo v mene štátu jednoznačne legítimne.

23. Na takýchto stanoviskách strany sporu zotrvali aj na pojednávaní dňa 8.4.2021.

24. Na tomto pojednávaní súd požiadal žalobcu o doplnenie niektorých jeho vyjadrení a prečítal listiny pripojené do súdneho spisu. Tiež sa oboznámil s podstatným obsahom vyšetrovacieho spisu Obvodného oddelenia policajného zboru v Sučanoch č. ORP-633/SU-MT-2019, ktorý si vyžiadal.

25. Žalobca uviedol, že o tom, že sa preverujú okolnosti potýčky, ku ktorej došlo 13.7.2019 v Sučanoch a pre účasť, na ktorej mu bolo vznesené obvinenie, sa žalobca dozvedel od svojho kolegu V., ktorého už predtým vyťažovala polícia. Jeho (žalobcu) si polícia telefonicky predvolala, aby sa dostavil do Martina

na kriminálku, kde on prišiel a povedal to, čo po ňom žiadali, resp. odpovedal na to, na čo sa ho pýtali. V tento deň neprebehlo žiadne opoznávanie žalobcu, alebo konfrontácia s nejakými svedkami, alebo poškodeným. V tomto období žalobca nosil dlhšiu bradu a vlasy mal viazané do copu vzadu. Nikdy v živote nenosil dredy. Nevedel ale vysvetliť, prečo v úradnom zázname z 29.8.2019, ktorý s ním polícia spisala, bolo uvedené, že pravdepodobným impulzom, prečo poškodeného napadol, je, že ten muž si dal dole košeľu, alebo tričko, pričom on mal vtedy dosť vypité. Žalobca uviedol, že si spomína, že nejaký muž si tam dal dole košeľu a vyzýval k bitke, on sa mu postavil a nepamätá si, že by bol spomínaného muža udrel. Naopak, úder dostal on. Vyjadrenie o ospravedlnení, ktoré sa nachádza v úradnom zázname z vyťaženia žalobcu, on ani nepovedal. V podstate ho tam dostal vyšetrovateľ, ktorý mu kládol na srdce, aby sa správal ústretovo, pretože jeho svedkovia nie sú takí dôveryhodní, ako svedkovia poškodeného. To, že takýto úradný záznam podpísal, teda úradný záznam, kde sa priznal k napadnutiu, zdôvodnil tým, že si nemyslel, že napadnúť hneď znamená aj udrieť. Jemu totiž celá situácia, keď sa spisoval úradný záznam s príslušníkom policajného zboru, pripadala taká, že ak bude ústretový, tak to pre neho dobre dopadne. Aj slová o ospravedlnení naformuloval policajt a žalobca ich nevyslovil. Súčasne žalobca odpovedal, že dredy mala jedna z osôb, ktoré sa nachádzali v čase potýčky na ranči, kde k potýčke došlo v Sučanoch a šlo o osobu, ktorá uviedla, že počas útoku na poškodeného spala.

26. Prečítaním obsahu spomínaného vyšetrovacieho spisu mal súd nepochybne preukázané, že poverený policajt policajného zboru Obvodného oddelenia v Sučanoch dňa 16.9.2019 začal trestné stíhanie a súčasne podľa § 206 ods. 1 Tr. poriadku stíhal žalobcu pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zákona v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zákona, preto, lebo na podklade zistených skutočností bol dostatočne odôvodnený záver, že dňa 13.7.2019 v čase približne o 21.00 hod. sa v Sučanoch na ul. Osloboditeľov pred pohostinstvom Kamzík dostal do slovného konfliktu s R. L., U.. XX.X.XXXX, počas ktorého žalobca udrel rukou zovretou v päť do oblasti hlavy poškodeného L., ktorý následne po udere spadol na zem, pričom žalobca v útoku pokračoval, čím poškodenému podľa diagnostického záveru spôsobil zlomeninu nosových kostí s miernou kompresiou a pravostrannou deviáciou, ktorá si vyžiadala vystavenie práceneschopnosti v dĺžke 17 dní od 15.7.2019 do 31.7.2019.

27. Nepochybné pre súd bolo, že žalobca, ktorý si zvolil dňa 27.9.2019 obhajcu v osobe JUDr. Vladimíra Kašubu, PhD., advokáta so sídlom v Martine (č.l. 8 spisu), prostredníctvom svojho obhajcu podal proti uzneseniu o vznesení obvinenia sťažnosť zo dňa 27.9.2019, v nej dôvodnosť vzneseného obvinenia napadol.

28. O sťažnosti žalobcu uznesením sp. zn. 2Pv 450/19/5506 - 4 zo dňa 14.10.2019 rozhodla prokurátora Okresnej prokuratúry v Martine tak, že sťažnosť ako nedôvodnú zamietla. Zo spisu súd zistil, že v rámci trestného konania vedeného voči žalobcovi, boli vykonávané úkony prípravného konania, boli vypočúvaní svedkovia R. L., G. Č., C. R., M. V., K. L., D. O., B. V., G. L., G. Ď. a boli robené aj ďalšie vyšetrovacie úkony, ktorých sa zúčastňoval obhajca žalobcu tak, ako to vyplýva z vyúčtovania trov obhajoby, ktoré žalujúca strana pripojila do súdneho spisu na č.l. 15. Po kontrole súd zistil, že boli vykonané všetky tam uvedené úkony obhajoby v takom časovom rozsahu a v tých dňoch tak, ako je to uvedené, pričom celková výška trov obhajoby sporná nebola ani pre druhú procesnú stranu, ktorá výšku trov obhajoby nerozporovala. Úkony obhajoby podľa presvedčenia súdu boli správne účtované a to v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti č. 655/2004 Z.z..

29. Súd mal teda takto preukázané, že žalobca vynaložil na trovy obhajoby v období od 27.9.2019, keď došlo k prevzatíu obhajoby a spísaniu sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia až do 17.2.2020, keď sa obhajca žalobcu oboznámil s výsledkami vyšetrovania, sumu 823,47 €. Nebolo pochybné, že túto sumu prijal obhajca žalobcu a jeho súčasný právny zástupca na svoj účet dňa 13.3.2020, o čom svedčí detail obratu na účte JUDr. Kašubu (č.l. 16 sporového spisu).

30. Dňa 6.4.2020 vydala prokurátorka Okresnej prokuratúry Martin uznesenie pod č. 2Pv 450/19/5506/8, ktorým podľa § 215 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku zastavila trestné stíhanie proti žalobcovi, vedené pre vyššie opísaný skutok zo dňa 13.7.2019, lebo je nepochybné, že skutok nespáchal obvinený.

31. Súčasťou vyšetrovacieho spisu je aj tzv. pomocný spisový materiál, ktorý sa nachádza na č.l. 100 - 107 pripojeného vyšetrovacieho spisu, v ktorom sa nachádzajú úradné záznamy o oprávnení požadovať informácie podľa § 17a Zákona č. 171/93 Zb. o policajnom zbore, na základe ktorých bol

spracovaný realizačný návrh zo dňa 30.8.2019, ktorým poverený príslušník policajného zboru navrhol začať trestné stíhanie a vzniesť obvinenie proti žalobcovi. Tento realizačný návrh sa nachádza aj na č.1. 1 vyšetrovacieho spisu.

32. Súd tieto úradné záznamy prečítal a zistil, že 16.7.2019 bol vyťažovaný poškodený R. L., dňa 29.7.2019 v tom čase priateľka poškodeného R. L. - K. F. a dňa 31.7.2019 svedok C. R.. Všetky tieto tri osoby opísali útočníkov, ktorí zaútočili na poškodeného R. L. ako mužov vysokých približne 180 cm, z ktorých jeden bol holohlavý s dlhou bradou silnejšej postavy a druhý bol podobnej postavy, avšak mal na hlave dlhé dredy. Ďalší z vyťažovaných M. V. dňa 24.8.2019 do úradného záznamu uviedol, že na ranči v Sučanoch dňa 13.7.2019 približne niečo po 22.00 hod. vznikla vonku potýčka a keď on vyšiel von, videl, ako sa kolegovia s miestnymi naťahujú, v tom čase G. Č. jeho kolega sedel na schodoch značne pod vplyvom alkoholu a do potýčky sa nezapájal. F. L., teda žalobca, mal potýčku s týmito mužmi, avšak M. V. už nevedel povedať, kto koho napadol a pod., pretože sa snažil osoby zúčastňujúce sa potýčky rozdeliť.

XX. G. Č. bol vyťažovaný 29.8.2019 (žalobca uviedol, že to bola práve osoba, ktorá v tom čase mala na hlave dlhé dredy), v úradnom zázname z 29.8.2019 uviedol, že popíjal alkohol. Keď mal dosť vypité, zaspal na schodoch ranča a nič si nepamätá. G. Č. bol vyťažovaný telefonicky, rovnako ako bol telefonicky vyťažovaný M. V..

34. Dňa 29.8.2019 približne o 19.30 hod. bol vyťažovaný podľa úradného záznamu žalobca, ktorý uviedol, že 13.7.2019 mali firemnú akciu s kolegami na ranči v Sučanoch, kde sa nachádzala celá firma. Následne sa okolo 18.00 hod. s kolegami presunul do pohostinstva Kamzík v Sučanoch, kde sedeli na terase a pili pivo. Mali už dosť vypité a hlučne sa zabávali. K veci napadnutia jemu neznámeho muža vedel uviesť iba toľko, že celej tej bitke predchádzala slovná potýčka, ktorá vyvrcholila do fyzického napadnutia. Spomínal si, že ten muž si dal dole košeľu, alebo tričko a to bol pravdepodobne impulz, prečo ho on, teda žalobca, napadol, mal dosť vypité a na presnejšie detaily si nespomína. Celý konflikt ukončil M.Á. V.. Po tomto incidente si zavolali taxík a z miesta odišli. Jemu pri potýčke vzniklo zranenie, pretože bol kopnutý kamarátom napadnutého muža do ľavého ucha, avšak toto zranenie nevyžadovalo lekárske ošetrenie. Nie je si istý, či by osobu, ktorá jeho napadla, vedel spoznať a nechce vo veci podávať trestné oznámenie. Celá vec ho mrzí, stalo sa mu to prvýkrát a poškodenému sa chce ospravedlniť.

35. Pri svojom výsluchu pred vyšetrovateľom dňa 8.11.2019 už v procesnej pozícii obvineného, žalobca skutok poprel a ďalej odmietol vypovedať. Poškodený R. L. opísal útočníkov podobne, ako pri podávaní vysvetlenia pre políciu. Svedok G. Č. vo svojej výpovedi opísal žalobcu ako muža, ktorý v tom čase nosil cop dlhý približne 15 cm.

36. Po zastavení trestného stíhanie voči žalobcovi, žalobca listom zo 16.6.2020, ku ktorému pripojil aj vyúčtovanie trov obhajoby a dôkaz o ich zaplatení v prospech účtu obhajcu, zaslal Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky list ohľadne predbežného prekovania nároku na náhradu škody, kde uplatnil nárok na náhradu škody v sume 823,47 €, ktorú sumu uhradil titulom trov obhajoby svojmu obhajcovi v právnom konaní.

37. Generálna prokuratúra odpovedala listom z 11.9.2020, ktorým žalobcovi oznámila, že žalobca nespĺnil zákonné podmienky pre uspokojenie nároku na náhradu škody a jeho nárok generálna prokuratúra ani len čiastočne neuspokojí. V tejto súvislosti argumentovala najmä Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 13.11.2013, sp. zn. ÚS 163/2013, z ktorého vyplýva, že uznesenie o vznesení obvinenia, na vydanie ktorého boli v čase jeho vydania splnené všetky zákonné predpoklady, nemožno bez ďalšieho považovať za nezákonné iba z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť v spáchaní určitého skutku konkrétnou osobou sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila. Podľa žalobcu táto skutočnosť rozporovaná nebola. Oznámenie generálnej prokuratúry bolo právnomu zástupcovi žalobcu doručené 18.9.2020.

38. Po vykonanom dokazovaní súd dospel k presvedčeniu, že žaloba žalobcu je v celom rozsahu dôvodná. Podľa súdu je nesporné, že Generálna prokuratúra Slovenskej republiky je orgán, ktorý koná v mene štátu podľa § 4 ods. 1 písm. f) Zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov.

39. Podľa § 4 ods. 1 písm. f) Zákona č. 514/2003 Z.z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky a ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní, alebo v správnom konaní.

40. Odkaz na orgán podľa osobitného predpisu uvádza § 38 Zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre.

41. Podľa § 3 ods. 1 písm. a) citovaného zákona, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím.

42. Podľa § 5 ods. 1 citovaného zákona právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím mal účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

43. V zmysle § 6 ods. 1 právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, ak tento zákon neustanovuje inak, možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené, alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

44. Je zrejmé, že žalobca uplatňoval nárok na náhradu škody, ktorá mu vznikla začatím trestného stíhania a vznesením obvinením voči jeho osobe vyššie uvádzaným rozhodnutím povereného príslušníka policajného zboru, pretože žalobcovi v prípravnom konaní vznikla majetková škoda vynaložením finančných prostriedkov na obhajobu zvoleného obhajcu. Žalobca proti uzneseniu podal sťažnosť, ktorá bola prokuratorkou Okresnej prokuratúry Martin zamietnutá, tak ako to súd konštatoval vyššie. K samotnému zrušeniu uznesenia iným rozhodnutím, v ktorom by uznesenie o vznesení obvinenia bolo *expressis verbis* zrušené, síce nedošlo, ale trestné stíhanie proti žalobcovi bolo zastavené tak, ako to súd vyššie uvádza, pretože nebolo preukázané, že by skutok, ktorý sa žalobcovi kládol za vinu, žalobca skutočne spáchal.

45. V tejto súvislosti sa žalovaná strana bránila, že je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní v prípade existencie dôvodného podozrenia, začať trestné stíhanie a vzniesť obvinenie voči osobe dôvodne podozrivej zo spáchania trestného činu. Žalovaná strana poukazovala na skutočnosť, že uznesenie o vznesení obvinenia nebolo zrušené.

46. Ako protiargumentáciu voči tomuto názoru súd opakovane odkazuje na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, a to už viackrát citovaný nález Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS/320/2016 zo dňa 7.7.2016, z ktorého okrem iného vyplýva, že ak bolo trestné stíhanie konkrétnej osoby zastavené z dôvodu, že skutok, pre ktoré bolo vznesené obvinenie nespáchal obvinený je uznesenie, ktorým bolo obvinenému obvinenie vznesené, vždy nezákonné zasahujúce do základných práv jednotlivca. Právoplatnosťou rozhodnutia o zastavení trestného stíhania sa trestné konanie končí, čo znamená, že zanikajú účinky rozhodnutia o začatí trestného stíhania o vznesení obvinenia. Zároveň to znamená, že výsledky trestného prípravného konania ukazujú, že sa podozrenie zo spáchania trestného činu nepotvrdilo a vyšla najavo nezákonnosť rozhodnutia a začatí trestného stíhania (a v vznesení obvinenia).

47. Vzhľadom na takéto právne posúdenie situácie žalobcu v prípravnom konaní súd dospel k presvedčeniu, že uznesenie o vznesení obvinenia voči žalobcovi bol nezákonným rozhodnutím. Súčasne však a to vzhľadom na ustanovenie § 25 ods. 1 Zákona č. 514/2003 Z.z., ktoré odkazuje na podporné použitie Obč. zákonníka pri právnych vzťahoch Zákonom č. 514/2003 Z.z. neupravených, sa súd zaoberal prípadnou aplikáciou ust. § 441 Obč. zákonníka (Zákon č. 40/1964 Zb.).

48. Podľa § 441 Obč. zákonníka, ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; a ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

49. Teda súd sa zaoberal tým, či žalobca svojím konaním nezavinil vydanie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesenia obvinenia voči nemu, a to najmä vzhľadom na obsah úradného záznamu, spísaného podľa § 17a Zákona o policajnom zbore, ktoré je formulované tak, ako by sa žalobca priznal ku napadnutiu poškodeného L..

50. Potom, čo sa k podávaniu svojho vysvetlenia žalobca vyjadril na pojednávaní, sa súd nemôže ubrániť dojmu, že polícia pri vyťažovaní žalobcu s ním istým spôsobom manipulovala a žalobca vzhľadom na skutočnosť, že sám dostal úder do hlavy, tak ako to nakoniec vyplýva aj z obsahu vyšetrovacieho spisu a uznesenia o zastavení trestného stíhania, si skutočne podrobnosti nemusel pamätať. Na druhej strane, ale sa polícia pred spísaním realizačného návrhu uspokojila s vysvetlením od žalobcu a vyjadrením M. V., ktorý videl už len samotnú potýčku a nie to, kto ju začal a udrel poškodeného, pričom ignorovala tú skutočnosť, že opis, ktorý podali o útočníkoch proti poškodenému L. tri vyťažené osoby vrátane samotného poškodeného L., v žiadnom prípade nezodpovedal opisu žalobcu tak, ako ho mal možnosť pozorovať vyťažujúci príslušník policajného zboru v lete roku 2019. Žalobca nebol ani holohlavý s dlhou bradou a nemal ani dlhé dredy. Naopak, na pojednávaní vyplynulo, že dlhé dredy v tomto období mal nosiť G. Č., ktorý bol ale políciou vyťažovaný len telefonicky. Podľa presvedčenia súdu sa polícia takto povrchne uspokojila len s vyjadrením žalobcu, ktorý sa na priebeh udalostí ani pri vyťažovaní pred políciou dobre nepamätal bez toho, aby tento „dôkaz“ posudzovala vo vzájomnej súvislosti s opisom páchatel'a tak, ako bol poskytnutý poškodeným L., K. F. K. C. R..

51. Podľa presvedčenia súdu mala polícia možnosť umožniť prípadné opoznanie žalobcu týmito osobami a na základe toho sa zodpovedne rozhodnúť, či vo vzťahu k žalobcovi podá realizačný návrh, ktorý sa stal podkladom pre vznesenie obvinenia žalobcovi povereným policajtom policajného zboru Obvodného oddelenia v Sučanoch.

52. Za takýchto okolností súd dospel k presvedčeniu, že výlučne orgán štátu nesie zodpovednosť za vydanie tohto nezákonného rozhodnutia, že žalobca svojím vyjadrením pri vyťažovaní ani len čiastočne nezavinil vydanie uznesenia o vznesení obvinenia, pretože polícia bola povinná jeho vyjadrenia posudzovať v súvislosti s vyjadreniami iných osôb a to práve neurobila, a preto je plne zákonné a spravodlivé, aby štát niesol výlučnú zodpovednosť za nezákonné rozhodnutie, ktoré vydal.

53. Vzhľadom na túto skutočnosť súd dospel k presvedčeniu, že žaloba žalobcu je dôvodná, pokiaľ ide o istinu a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov obhajoby, ktoré vynaložil v prípravnom konaní, ktoré bolo voči nemu vedené.

54. Pokiaľ ide o priznaný úrok z omeškania z ustanovenia § 16 ods. 4 Zákona č. 514/2003 Z.z. vyplýva, že ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím 6-mesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr. V tomto prípade žalobca požadoval priznať úroky z omeškania od momentu, keď sa právny zástupca žalobcu, prostredníctvom ktorého žalobca podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, dozvedel dňa 18.9.2020 z listu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zo dňa 11.9.2020, že nárok žalobcu neuspokojí.

55. Nárok žalobcu na úroky z omeškania jednak nachádza právnu oporu v ustanovení § 517 ods. 2 Obč. zákonníka a výšku úrokov z omeškania upravuje ustanovenie § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Obč. zákonníka. Výška úrokov z omeškania je o 5 %-uálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

56. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 C.s.p. (Zákon č. 160/2015 Z.z.) a žalobcovi, ktorý bol plne úspešný, priznal proti žalovanej právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, ktorý ho vydal.

Podľa § 363 C. s. p. v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C. s. p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C. s. p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C. s. p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C. s. p. prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.